

HELSINGBORG

Årsbokslut inriktning, mål och ekonomi 2023

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning	3
Nämndens mål.....	7
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	9
Ekonomiskt utfall	12
Offentliga bidrag.....	13
Investeringar.....	15
Ekonomiskt utfall per verksamhet	15

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag är att arbeta för att äldre och personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Nämndens inriktning är att i Helsingborg ska människor i alla åldrar kunna leva ett självständigt och aktivt liv med god livskvalitet. Invånarna ska känna sig trygga med den vård och omsorg staden tillhandahåller och erbjudas digital service och välfärdsteknik i framkant. De förebyggande insatserna ska öka

Under våren har förvaltningen genomfört en organisationsöversyn som resulterat i beslut om en förändrad organisationsstruktur från 1 januari 2024. Syftet med organisationsförändringen är att säkerställa att förvaltningen har bästa möjliga förutsättningar att leverera på nämndens uppdrag framöver. Vägledande principer för den nya organisationsstrukturen har varit att skapa förutsättningar för ett aktivt och nära ledarskap, strategiskt arbete, verksamhetsnära stöd och utvecklingsarbete och att vi ska klara mer avancerad vård inom kärnuppdraget. Förändringarna innebär bland annat att ett nytt chefsled införs som får ett samlat ansvar för äldreomsorg respektive funktionsstöd. All legitimerad personal samlas i ett gemensamt verksamhetsområde samt att stöd och utvecklingsresurser samlas i en gemensam enhet för respektive avdelning.

Stadens inriktningar för mandatperioden stämmer väl överens med de prioriterade områdena i omsorgsdirektörens verksamhetsplan för 2023 och denna rapport summeras utifrån dessa.

Kompetensförsörjning

Att kompetensförsörjningen är vår största framtida utmaning blir allt tydligare i våra verksamheter. Svårigheterna att rekrytera både tillsvidareanställda, inom flera yrkeskategorier, och vikarier blir allt mer påtagligt. För att möta vikarier med lägre kompetensnivå har bland annat bredvidgången utökats, vilket gett positiva resultat med färre avhopp och ökad kvalitet. Behovet av inhyrd personal, uteslutande legitimerad personal, har fortsatt att öka under året och kostnaderna uppgår till 20,5 miljoner kronor, en ökning med 71 % i förhållande till 2022.

Förvaltningens kompetensförsörjningsplan, som redovisades för nämnden i november 2022, omsätts nu till konkreta åtgärder både på lokal och central nivå. Utbildning och utveckling av medarbetarna fortsätter bland annat genom äldreomsorgslyftet. Totalt har 180 medarbetare deltagit i utbildningar där vikarier finansierat med medel från äldreomsorgslyftet.

I mål och ekonomi för 2023 fick nämnden ett uppdrag att utbilda och implementera språkombud på samtliga enheter som ger vård och omsorgsinsatser. Syfte med språkombud på arbetsplatsen är att ge arbetsplatserna bättre förutsättningar att arbeta språkutvecklande såväl på en organisatorisk som på en individuell nivå. Vid utgången av året finns 85 utbildade språkombud i förvaltningen (28 vid årets ingång). Även utbildningen av handledare har fortsatt.

Inom stadens vårdboende har man påbörjat ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen kring kompetensförsörjning. Bland annat som en samarbetspartner i ett statsbidragsfinansierat projekt, Vårdväg in, tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen. Syftet med projektet är att skapa en bättre samverkan kring utrikesfödda nyanlända personer med vårderfarenhet från hemlandet, eller med svensk vuxenutbildning, att komma in på arbetsmarknaden.

Digitalisering och innovation blir allt mer naturliga delar av vår verksamhetsutveckling men vi behöver fortsatt att utveckla vår förmåga att tänka digitalt först. Det pågår digitala initiativ inom många verksamheter och inom stödfunktionerna. Det innovationsarbete som de senaste åren bedrivits inom ramen för H22 fortsätter nu i förvaltningen som en ordinarie verksamhet. Verksamheten finansieras inom egen budget baserat på resursåtgången de senaste åren. Organisation, arbetssätt och rutiner har finslipats för att innovationsarbetet ska bli en språngbräda för att ta oss an framtidens utmaningar. Målsättningen är att pusha innovationsinitiativen mot våra stora utmaningar för att långsiktigt kunna tillgodose invånarnas behov av vård och omsorg.

Robotiserad journalgranskning (Journalkoll) är ett av förvaltningens innovationsinitiativ som både bidrar till ökad kvalitet och patientsäkerhet samtidigt som det frigör tid. Initiativet var nominerat till Götapriset. Ett annat spännande initiativ är hur förvaltningen testar sensorer för automatiserad temperaturkontroll

där läkemedel förvaras. Sensorerna frigör tid för sjuksköterskorna som annars är de som gör temperaturmätningar varje vecka.

Arbetet med att montera digitala lås till alla hemvårdskunder och personer med trygghetslarm fortgår. Vid årets utgång är 2 423 lås monterade (1 352 vid årets början). Brist på låsmontörer gör att arbetet blir förskjutet och beräknas nu vara färdigställt först hösten 2024. Digitala lås ger flera fördelar både för kunden och för personalen i hemvården, t ex ökat trygghet genom att nycklar inte behöver användas i sammanfattning och snabbare inställetider vid larm. Systemet innebär att behörigheten att öppna låsen styrs av personalens arbetstider och arbetskort, vilket ger ökad trygghet för kunden.

Under 2022 och våren 2023 har förvaltningen infört MCSS som är ett system som möjliggör digital signering av HSL-insatser i mobiltelefonen. Detta införs för att öka säkerheten och följsamheten så rätt delegerad personal utför och signerar insatserna i rätt tid. Systemet gör att omvårdnadspersonalen får en överblick på alla de dagliga HSL-insatser som ska utföras och den legitimerade personalen kan enklare följa upp om någon insats blir försenad eller inte utförd. Genom digital signering förväntas antalet avvikelser minska.

Förvaltningens VR strateg har uppdraget att utveckla strategier och en organisation som gör det enkelt att använda *virtual reality*. Vi ser att VR kan stimulera rörelseglädje, ge avslappning, öppna upp förlösande samtal, minska smärta och ge personal ett verktyg i hur man bemöter utmanade beteende. Tekniken kan även användas för personer med funktionsnedsättning som ska förbereda en kommande resa. Personerna kan i vanliga fall tycka att det är överväldigande att komma till en helt ny miljö, men med hjälp av VR kan man undersöka ett resmål på förhand och på så sätt upptäcka det redan innan man fysiskt kommer dit. När personen sedan väl genomför resan känner hen sig mer hemma.

Nära vård

Kärnan i Nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Samverkan är en förutsättning för Nära vård både inom nämndens verksamheter men också med andra aktörer.

"Våra patienter" är ett samarbete mellan Helsingborgs lasarett, primärvården och kommunerna inom familjen Helsingborg i syfte att skapa bästa möjliga omhändertagande för våra sköra äldre. För att öka förståelsen för varandras behov och utmaningar har studiebesök och auskultationer genomförts och en av lärdomarna är att detta behöver ske återkommande. Genom att identifiera vårdprocesser i syfte att underlätta för såväl våra invånare som för vårdens medarbetare har en förbättringsmatris skapats med 42 förbättringsområden. Målvärde kring oplanerade återinläggningar, genomsnittligt antal vård dygn utskrivningsklara patienter har fastställts. Ett angeläget förbättringsområde som identifierats är att patienten har en korrekt läkemedelslista vid utskrivning från sjukhuset. Likaså att samverkan i det digitala planeringsverktyget Mina planer används på ett korrekt sätt.

Statistiken kring utskrivningsklara patienter är fortsatt god och nämnden har inte haft något betalningsansvar för utskrivningsklara patienter under året.

Kontinuerliga samverkansmöten mellan kommun, primärvård och slutenvård är viktiga för att utveckla den personcentrerade vården i samverkan. De gemensamma samverkansträffarna som förvaltningen initierade under hösten 2022 med samtliga 22 vårdcentraler och privata utförare har fortsatt under året. Under året har det bildats tre geografiska kluster. I dessa kluster samverkar hemvården, både egen regi och Attendo, och de vårdcentraler som ingår i området. Inom klustret arbetas lokala överenskommelser och rutiner fram kring kunder/patienter.

Med stöd av delregional processledare för God och nära vård från Skånes kommuner har det skapats en målsättning för hur vi kan arbeta med Nära vård 2023 i vård- och omsorgsförvaltningen utifrån verksamhetsplan och Skånes tidsplan för Nära vård. Utifrån detta så har vi tagit initiativ till Nära vårdssamverkan mellan kommunen, våra privata utförare och alla våra vårdcentraler i staden. Det har innefattat regelbundna dialogträffar. Vård- och omsorgsförvaltningen har varit representerade i samverkan med sjukhuset där man gemensamt tittat på förbättringar och ökat samarbete. Under våren hölls utbildning, för alla verksamhetschefer och enhetschefer, av Skånes kommuner i de två prioriterade områdena utifrån handlingsplan gällande Nära vård. Nära vård är en del i alla förvaltningens enheters verksamhetsplaner.

En mängd aktiviteter sker utifrån nämndens strategiska planer för demensvård, palliativ vård och anhörigstöd.

För att utveckla det förebyggande arbetet har man inom förebyggandeenheten genomfört ett arbete med kundresor tillsammans med förvaltningens tjänstedesigners. Ett exempel på en kundresa är där samtalen riktar sig till anhöriga för att undersöka om det finns något som kan förändras inom dagverksamheten som gör att stödet till anhöriga förbättras. En annan kundresa har genomförts gällande hur Helsingborgaren ser på dagens träffpunkter och vad deras önskan och behov är kring att vilja och kunna mötas. Verksamheten har ett samarbete med myndighetsavdelningen där biståndshandläggarna kommer ut till träffpunkterna och ger information till kunderna. Det har också öppnats ett anhörigcafé där det erbjuds enskilda samtal och de mobila träffpunkterna har under sommaren ökat sina verksamheter med bland annat dans, stavgång och stadsvandring.

Förebyggande enhetens träffpunkter och anhörigstöd medverkade under stadsmässan H22. Träffpunkterna erbjöd "prova på aktiviteter" samt informerade om verksamhetens utbud på olika platser i Helsingborg. Erfarenheterna bidrog till en tanke om att utveckla ett mer "mobilt" arbetssätt, vilket blev ett uppdrag kopplat till förebyggande enhetens verksamhetsplan 2023. Utvecklingsidén ligger i linje med vård- och omsorgsnämndens inriktning att de förebyggande insatserna ska öka. Konceptet Mobil träffpunkt följdes upp under hösten 2023. Förebyggande enheten kommer under år 2024 att fortsätta arbetet med mobila aktiviteter i Helsingborg stad, riktat till seniorer.

Under hösten genomfördes projektet "förebyggande besök till äldre i ordinärt boende" som finansieras med statsbidrag. Fokus har varit ofrivillig ensamhet hos personer 80år och äldre. Resultatet av projektet kommer att ligga till grund för fortsatt arbete 2024 med inriktning på hur kommunikationen kring vilket stöd som staden erbjuder kan förbättras.

Fast omsorgskontakt än nu implementerad i hela hemvården fortgår I början av september har hemvården gjort en uppföljning som visar att alla kunder har en namngiven kontaktperson i verksamhetssystemet.

Utifrån analysen av Kostnad Per Brukare har ett gemensamt utvecklingsarbete inletts mellan myndighet, hemvård och vårdboende. Utvecklingsarbetet, som kommer att fortsätta under 2024, syftar bland annat till att öka den upplevda tryggheten i hemvården och därmed möjliggöra för fler äldre att bo kvar hemma.

Ett aktivt och nära ledarskap

Vi tror på tillitsbaserad styrning och ledning och strävar efter att ta vara på invånarnas och medarbetarnas förmåga och engagemang genom att skapa en hög delaktighet i verksamhetsutvecklingen utifrån nämndens inriktning. Det förutsätter ett aktivt och nära ledarskap och de senaste åren har förvaltningen utökat antalet chefer. Det är strategiskt viktigt att fortsätta arbetet med de organisatoriska förutsättningarna kring ledarskapet i förvaltningen. Erfarna chefer är svårt att rekrytera och framöver behöver förvaltningen fortsatt utveckla ett systematiskt och strategiskt arbete kring chefsförsörjning och hållbart ledarskap. Att nyttja den befintliga kompetensen innebär att nämnden måste arbeta aktivt för att kunna behålla förvaltningens medarbetare och minska personalomsättningen. Undersökningar visar att ett nära, synligt och engagerat ledarskap är viktigt för att behålla kompetenta medarbetare.

Under året har förvaltningen rekryterat 34 nya chefer, cirka hälften av dessa ersätter existerande chefer och hälften innebär en utökning på grund av nya verksamheter eller utökningar i nuvarande verksamhet. Den stora mängden rekryteringar har tydliggjort vikten av en robust process för introduktion av nya chefer.

Utifrån en arbetsmiljökartläggning bland förvaltningens chefer under hösten 2022 har handlingsplaner utarbetats både på förvaltningsövergripande nivå och på verksamhetsnivå där man identifierat områden att arbeta med för att möjliggöra ett aktivt och nära ledarskap. Inom flera verksamhetsområden pågår ett arbete med att definiera vad ett kundnära ledarskap innebär i praktiken. Det är positivt att cheferna i högre utsträckning har förutsättningar att delta i anhörigträffar, boenderåd och kan befinna sig ute i verksamheten. Nämnden har även 2023 tilldelats medel från statsbidraget "återhämtningsbonusen". Dessa medel har i stor utsträckning använts till att stärka chefernas förutsättningar.

Tillsammans arbetar vi systematiskt och långsiktigt

Året har präglats av ett omfattande planeringsarbete inför uppstart och återkommunalisering av verksamheter. I november invigdes det nya äldreboendet Furillen i Rydebäck med 72 lägenheter. I december övergick driften av äldreboendena Jordbrodalen och Pålsjö Park i nämndens regi och därmed drivs samtliga äldreboenden i Staden i kommunal regi. I Hasslarp har ett nytt gruppboende öppnats under december. Boendet drivs enligt BoDa-konceptet där gruppboende och daglig verksamhet drivs integrerat. Planering och förberedelser har även skett för ytterligare gruppboendestäder som startar i början av 2024. Hemvården och hemsjukvården Nord Nord 4 och omsorg gemensam har flyttat till nya lokaler på Hamilton House. De nya verksamheterna innebär omfattande planeringsarbete som berör stora delar av förvaltningen. Det handlar bland annat om att rekrytera en stor mängd medarbetare och chefer till verksamheterna och att inreda och utrusta lokalerna.

Tillsammans med fastighetsförvaltningen pågår ett intensivt arbete för att hitta lämplig mark för att bygga 2 nya barn och ungdomsboende med 4 platser på vardera. Nuvarande lokaler är inte ändamålsenliga vilket även IVO konstaterat vid sina tillsynsbesök.

I samband med beslut om mål och ekonomi för 2022 gav kommunfullmäktige vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för försörjningen av mat och måltider. En utredning utförd av Dining Development AB redovisades för nämnden i augusti 2022. I april gav nämnden omsorgsdirektören i uppdrag att arbeta vidare med förslaget om ett centralt tillagningskök och övergång till kyld måltidsteknik. Dining Development AB har under hösten tillsammans med Matomsorgens chefer genomföra denna utredning som presenterades för nämnden i december. att ta fram en långsiktig plan för försörjningen av mat och måltider (dnr 00241/2021). Nämnden har även två uppdrag från kommunfullmäktige som avser att utreda de äldres matsituation i syfte att förbättra för dem som har hemvård samt utreda möjligheten att erbjuda måltidsleveranser med säkrat näringsinnehåll för äldre i hemmet. Här har förvaltningens dietister gjort en kartläggning inom hemvården som ligger till grund för förvaltningens förslag till åtgärder som kommer att redovisas till nämnden i januari.

Enligt stadens trend- och omvärldsanalys kommer gruppen 80 år och äldre i Helsingborg öka med 55 % fram till 2040 medan den arbetsföra delen av befolkningen endast ökar med 13 %. Det kommer att innebära stora utmaningar för nämnden och kräver en god planering för att kunna tillgodose invånarnas behov långsiktigt. Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att säkerställa en långsiktig och adekvat planering för framtida investeringar inom äldreomsorg och LSS. Arbetet leds av avdelningen för ekonomi och styrning och presenterades för nämnden i december. Arbetet med prognoser försätter nu med att skapa strukturerade prognosunderlag för fler insatser och med att bryta ner de övergripande prognoserna till en ökad detaljnivå.

Utveckling mot ett processorienterat arbetssätt är pågående och ska stödjas av införande av ett digitalt ledningssystem där huvudprocessen och stödprocesser ska bidra till styrning och stöd i vardagen.

I budget för 2023 tilldelades nämnden särskilda medel för arbetet mot välfärdsbrott. Vård- och omsorgsnämnden har under 2023 tagit 42 beslut gällande felaktiga utbetalningar eller beslut om att stoppa utbetalning med anledning att en felaktig utbetalning skulle kunna ha uppstått. Totalt har nämnden hittills i år stoppat eller återkrävt strax över 3,5 miljoner kronor. Flera av dessa ärenden har överklagats och väntar på att bedömas av högre instans.

Nämndens mål

Helsingborgarna ska 2023 vara mer nöjda än genomsnittet i riket med sin vård och omsorg

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

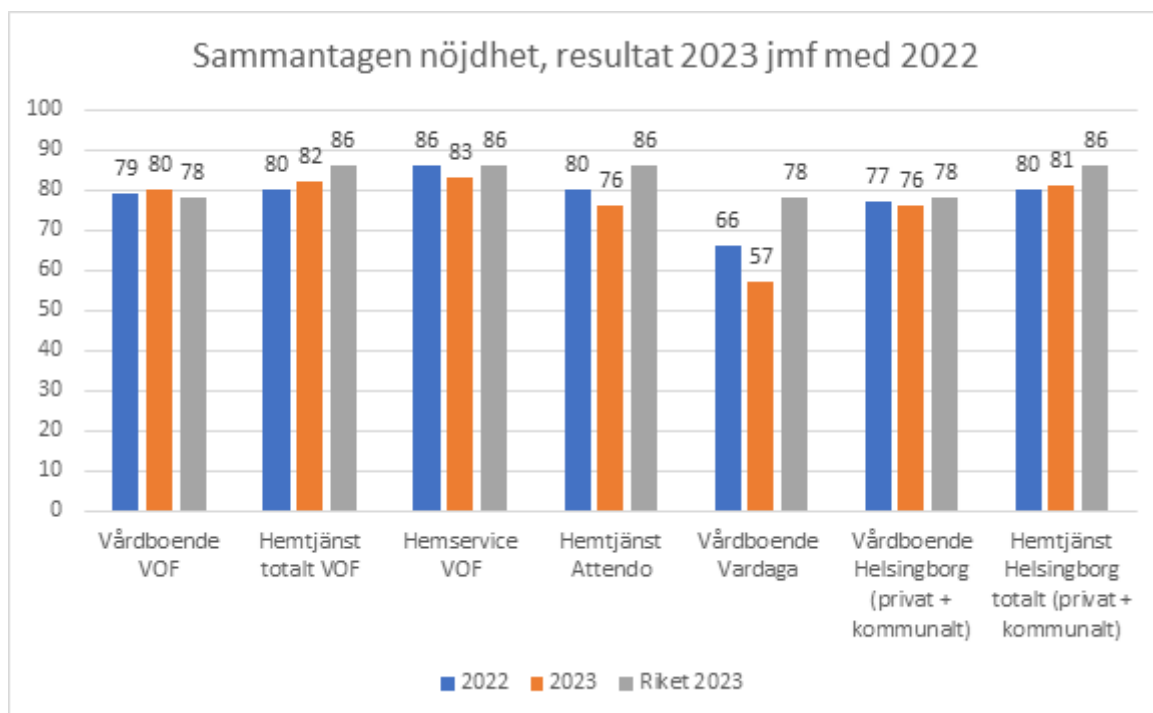
Målanalys

Genom kundundersökningarna ges våra invånare möjlighet att tala om hur väl vi lyckas i vårt systematiska kvalitetsarbete för att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet som utgår ifrån den enskildes behov och önskemål.

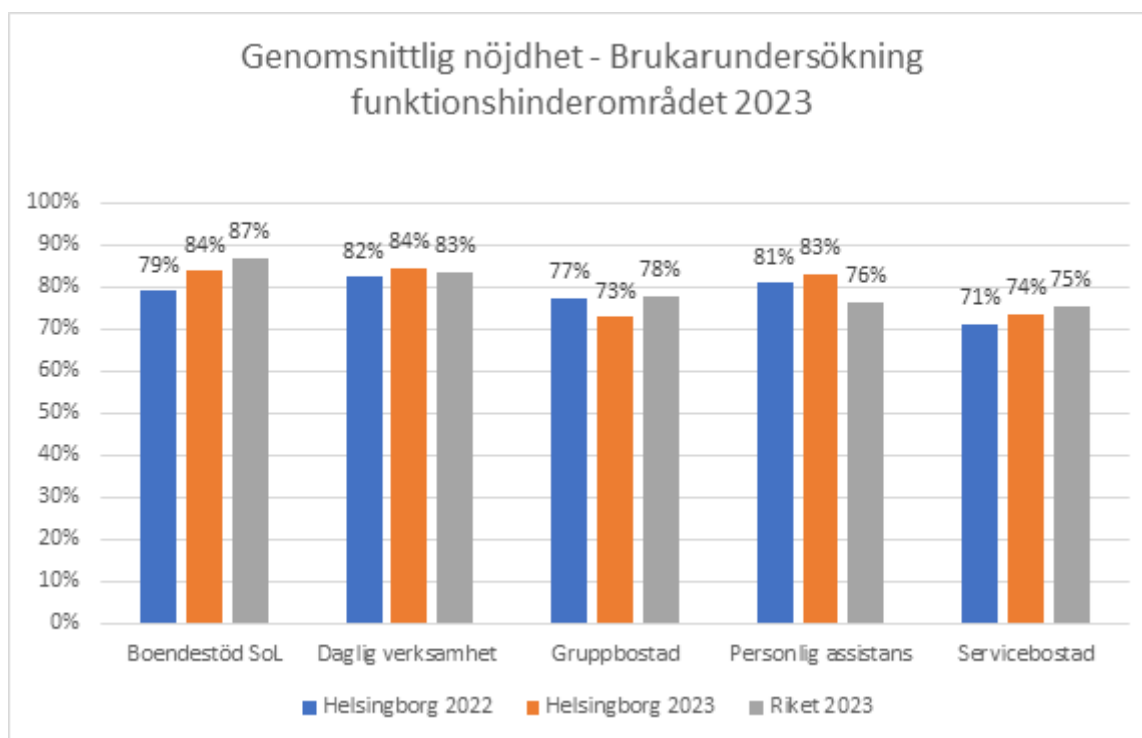
Samtliga verksamheter deltar i de nationella brukarundersökningarna som Socialstyrelsen genomför. Därmed finns det möjligheter att få kundnöjdhet inom såväl vårdboende, hemvård, hemservice som LSS-verksamheterna.

Utfallet av 2023 års brukarundersökningar inom äldreomsorgen (all verksamhet som nämnden ansvarar för) visar på en liten förbättring för hemtjänst och en liten försämring för vårdboende i förhållande till 2022. Båda resultaten är lägre än genomsnittet för riket.

Helsingborg hamnar på en fjärdeplacering bland Sveriges kommuner i det sammanräknade resultatet av hemtjänstindex 2023, en förbättring med 184 placeringar i förhållande till 2022. Hemtjänstindex är en sammanvägning av data som på olika sätt indikerar kvalitet i hemtjänsten. Mätningen görs på fyra områden; information, biståndshandläggning, utförande samt stöd och utveckling. Inom samtliga områden har Helsingborgs stad klättrat uppåt.

I brukarundersökningen inom funktionshinderområdet visar personlig assistans en genomsnittlig nöjdhet som är högre än genomsnittet för riket medan övriga verksamhet har en lägre nöjdhet än genomsnittet.

Samtliga verksamhetsområden arbetar med aktiviteter baserat på utfallet i respektive kundundersökning. Några verksamheter genomför egna pulsmätningar för att mer frekvent mäta kundnöjdheten.

Minst 90 procent av hyresgästerna inom grupp- och serviceboend enligt LSS ska ha någon form av sysselsättning utanför bostaden.

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

Arbetet med att öka sysselsättningen utanför bostaden för hyresgäster inom grupp- och serviceboend har fortsatt utifrån den kartläggning som genomfördes 2022. Underlaget ligger som grund för ett antal förbättringsområden som verksamheten och myndighetsutövningen har i uppdrag att arbeta vidare med. Utöver det sker individuppföljningar samt uppstarter av flera nya och mer differentierade dagliga verksamheter. I samverkan med socialförvaltningen pågår ett arbete att se över möjligheterna att öppna en gemensam träffpunkt som bland annat kommer vara riktad till personer som bor i boend med särskild service och saknar sysselsättning.

Antalet boende i grupp och serviceboend har ökat och tyvärr har även antalet utan sysselsättning utanför bostaden ökat.

Vid årsskiftet saknade 71 personer i yrkesverksam ålder sysselsättning utanför bostaden vilket motsvarar 23%.

Statistiken baseras på en enkät och innefattar även de som har beslut om daglig verksamhet men som inte deltar i denna. Även personkrets 3 som inte har rätt att söka daglig verksamhet omfattas av statistiken.

Kundgrupp	Kunder i yrkesverksam ålder som saknar sysselsättning i procentdec 2023	Kunder i yrkesverksam ålder som saknar sysselsättning i antal dec 2023
Kunder bosatta på grupp- och servicebostad i yrkesverksam ålder utan sysselsättning tillhörande personkrets 1, 2 och 3	23 %	71 personer
Kunder på gruppboende i yrkesverksam ålder tillhörande personkrets 1 och 2	21%	24 personer
Kunder på servicebostad i yrkesverksam ålder tillhörande personkrets 1 och 2	22%	26 personer
Kunder på LSS boende personkrets 3	27%	21 personer

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Vårdboende

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal externt köpta vårdboendeplatser	26	21	15	49	38
Antal personer med beslut om vårdboende som väntar på plats		98	103	115	14
Andel demensplatser av totalt antal vårdboendeplatser	11,2 %	11,2 %	12,6 %	20 %	25 %
Andel boende som är ganska eller mycket nöjda med sitt vårdboende, procent	79 %	82 %		77 %	76 %
Andel boende på vårdboende som uppger att de inte besvärar av ensamhet, procent	38 %	30 %		33 %	39 %
Andel boende som upplever att personalen på vårdboendet alltid eller oftast meddelar i förväg om tillfälliga förändringar	48 %	51 %		45 %	43 %
Andel boende som upplever att det känns mycket tryggt eller ganska tryggt att bo på vårdboendet	85 %	88 %		86 %	85 %
Andel boende som upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande av personalen på vårdboendet	92 %	91 %		89 %	89 %

Hemvård och hemsjukvård

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal personal som en hemvårdskund möter under 14 dagar	13	12	11	10	9
Andel hemvårdskunder som möter > 20 st personal under 14 dagar	5 %	4 %	5 %	2 %	0 %
Andel hemtjänsttagare som är ganska eller mycket nöjda med hemtjänsten som helhet, procent	88 %	88 %		80 %	81 %
Andel hemvårdskunder som uppger att de inte besväras av ensamhet, procent	48 %	48 %		46 %	50 %
Andel kunder som upplever att personalen i hemtjänsten alltid eller oftast meddelar i förväg om tillfälliga förändringar.	64 %	65 %		54 %	55 %
Andel kunder som upplever att det känns mycket tryggt eller ganska tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten	84 %	84 %		80 %	81 %
Andel kunder som upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande av personalen i hemtjänsten.	96 %	96 %		93 %	94 %
Antal monterade digitala lås för hemvårdskunder		0	0	1 352	2 423

LSS-verksamhet

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Genomsnittlig väntetid för plats i gruppbostad LSS per den siste varje tertial (antal dagar)	491	475	449	350	611
Antal kunder daglig verksamhet i arbetspraktik, kommunal utförare	53	48	55	79	101
Antal kunder daglig verksamhet i arbetspraktik, privat utförare					40
Antal kunder daglig verksamhet som gått vidare i egen anställning, kommunal utförare	4	1	1	1	1

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal kunder daglig verksamhet som gått vidare i egen anställning, privat utförare					1
Andel brukare som har varit med och bestämt alla sina assistenter, procent	60 %	60 %	36 %	46 %	64 %
Andel brukare som känner sig trygga med alla sina assistenter, procent	100 %	80 %	85,71 %	75 %	91 %
Andel assistenter som bryr sig om brukaren, procent	90 %	90 %	79 %	92 %	100 %
Andel brukare som kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, procent	90 %	80 %	79 %	83 %	82 %
Andel brukare som vet vem hen ska prata med om något fungerar dåligt med assistenterna, procent	70 %	100 %	77 %	77 %	64 %
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som bryr sig om brukaren enligt brukarens bedömning, procent	78 %	81 %	84 %	85 %	71 %
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som pratar så brukaren förstår enligt brukarens bedömning, procent	73 %	73 %	67 %	71 %	61 %
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som förstår brukaren enligt brukarens bedömning, procent	58 %	71 %	74 %	75 %	67 %
Antal personer med beslut om boende LSS som väntar på plats		31	28	18	23
Antal externt köpta LSS-boendeplatser			36	42	39

Förebyggande enheten

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal besökare på träffpunkter (ackumulerat)	64 239	16 226	13 805	42 071	42 388
Antal aktiviteter som bidrar till en digital inkludering (ackumulerat)	7	14	13	25	75

Ekonomi - förvaltningsövergripande

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Ekonomiskt resultat, tkr	-35 106	-6 627	77 389	88 704	22 327

Medarbetare - förvaltningsövergripande

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal utbildade språkombud				28	85

Innovation

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Idéer mottagna i förvaltningens innovationsråd		41	34	8	21
Påbörjade piloter (skarpa tester av en innovationsidé)		25	19	11	8
Uppskalningar (används även utanför testgruppen)		1	2	5	3

Ekonomiskt utfall

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2022	Internbudget 2023	Utfall 2023
Kommunbidrag	2 224 613	2 384 841	2 348 841
Disposition av ackumulerat resultat			1 200
Intäkter	387 516	390 000	374 614
Summa intäkter	2 612 129	2 738 841	2 724 655
Utdelningskrav			
Kostnader	-2 523 425	-2 738 841	-2 702 328
Summa kostnader	-2 523 425	-2 738 841	-2 702 328
ÅRETS RESULTAT	88 704	0	22 327
Ackumulerat resultat (inklusive årets resultat)			

Kommentar till årets resultat

Helårsresultat för vård- och omsorgsnämnden uppgår till +22,3 miljoner kronor. Resultatet är något bättre än prognos och det är tredje året i rad som nämnden redovisar ett positivt resultat.

En fortsatt låg volymutveckling inom hemvården och att uppstarterna av några LSS-boenden har försenats är de främsta skälen till prognosavvikelsen.

Utfallet av personalkostnaderna överstiger budget. Utfallet av 2023 års lönerrevision översteg budget vilket också medfört att verksamheterna haft svårt att bedriva verksamheten inom budget. Kostnaderna för

inhyrd personal för att ersätta legitimerad personal har fortsatt att öka och uppgår för helåret till 20,5 miljoner kronor (föregående år 12,0 miljoner kronor). Samtliga fem verksamhetsområden redovisar negativa budgetavvikelser medan administrativa enheter och övergripande enheter redovisar överskott.

Nämndens totala kostnader har ökat med 7,3% i förhållande till 2022. Ökningen är främst hänförligt till pris och löneuppräknings och endast till mindre del volymökningar.

Kostnaderna för externa placeringar (både LSS och ÄO) uppgår till 333,1 miljoner kronor, en ökning med 3,3% i förhållande till 2022. Efter att det nya äldreboendet Furillen öppnade i november har behovet av externa placeringar inom äldreomsorgen minskat markant. Behovet av externa placeringar förväntas fortsätta att minska under 2024.

Verksamheternas lokalkostnader fortsätter att öka. Den höga inflationstakten medför höga årliga hyreshöjningar och är en stor orsak till det ökade kostnaderna men även renoveringar, klimatanpassningar och reservkraft medför ökade lokalkostnader. Det kommer att krävas noggranna prioriteringar kring våra lokaler framöver för att kostnaderna ska kunna hanteras inom budget.

Statsbidragen har de senare åren blivit en allt viktigare del av finansieringen av nämndens verksamheter, särskilt inom äldreomsorgen. 87,2 miljoner kronor av nämndens kostnader har under 2023 finansierats med riktade statsbidrag vilket motsvarar 3,2%.

Offentliga bidrag

Driftbidrag och projektbidrag, mnkr

			Ansökt		Beviljat		Prognos godkänt	
Bidragstyp	Bidrag	Utbetalas från	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Riktat statsbidrag	Att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg - återhämtningsbonusen	Socialstyrelsen	2,1	4,3	2,1	2,3	2,1	2,3
Riktat statsbidrag	Äldreomsorg - teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus (Digit	Kammarkollegiet	2,1	0	2,1	0	2,1	0
Riktat statsbidrag	Äldreomsorgslyftet	Socialstyrelsen	22,6	22,7	22,6	22,7	5,3	7,7
Riktat statsbidrag	Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personen med demenssjukdom	Socialstyrelsen	8,1	0	8,1	0	8,1	0

			Ansökt		Beviljat		Prognos godkänd	
Riktat statsbidrag	Överenskommelse om en god och nära vård	Socialstyrelsen via Skånes Kommuner	18,2	17,8	14,2	17,8	14,0	17,8
Riktat statsbidrag	Säkerställa en god vård för och omsorg av äldre personer/Äldreomsorgssatsningen	Socialstyrelsen	52,9	53,3	52,9	53,3	52,9	53,3
Riktat statsbidrag	Habiliteringsersättning	Socialstyrelsen	4,0	4,8	4,0	4,8	3,9	3,8
Riktat statsbidrag	Motverka ofrivillig ensamhet bland äldre genom hälsosamtal	Socialstyrelsen	0	2,3	0	2,3	0	2,3
Totalt			110	105,2	106	103,2	88,4	87,2

Kommentar

Årets riktade statsbidrag för vård- och omsorgsnämnden uppgår till 103,2 miljoner kronor. Av dessa finns 87,2 miljoner kronor redovisade i nämndens resultat för 2023.

De senaste åren har mängden och storleken på statsbidrag som staten riktat mot äldreomsorgen ökat. Flera av bidragen omfattar även verksamheter som bedrivs av upphandlade leverantörer. Endast en mindre del av statsbidragen omfattar funktionshinderområdet.

Statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer (Äldreomsorgssatsningen) är ett generellt hållet statsbidrag. Medlen är avsedda att användas för kostnader relaterade till god vård och omsorg av äldre personer och personer som drabbats av demenssjukdom. Syftet med bidraget är att vara en satsning på äldreomsorgen och kan användas till såväl kompetenshöjning som verksamhetsförbättringar. Det kan användas till både nya och befintliga satsningar. Under 2023 har bidraget bland annat använts till ökad nattbemanning på vårdboende, kostnader för den demografiska utvecklingen genom köp av externa vårdboendeplatser och till förstärkt sjuksköterskeorganisation. Av 53,3 miljoner kronor i erhållet statsbidrag har 7,9 miljoner kronor gått till upphandlade leverantörer och 4 miljoner kronor till Socialförvaltningen.

Äldreomsorgslyftet är ett mycket specificerat bidrag som ska stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid. De utbildningar som är godkända inom bidragets ramar är tydligt angivna i dess förutsättningar. Statsbidraget har finansierat utbildning till undersköterska för ca 46 medarbetare och ca 134 personer har genomgått handledar- och språkbudsutbildningar. Statsbidraget avser ett antal specifika utbildningar och det medför att nämnden inte kan utnyttja hela det erhållna bidraget.

Statsbidraget kopplat till överenskommelsen för God och Nära vård skall förstärka den nära vården och nämnden har använt bidraget till förstärkningar inom sin hälso- och sjukvårdsorganisation. Statsbidraget har främst använts till att minska timanställda samt arbetet kring förstärkt sjuksköterskeorganisation.

Habiliteringsersättningen syftar till att höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS.

Statsbidraget för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhämtningsbonusen) har använts för utbildningar i syfte att stärka våra chefer, anställning av beteendevetare inom HR, projektledning av arbetet med att ta bort delade turer samt implementeringen av den nya arbetstidslagen.

Investeringar

Investeringar 2023

Investeringar, mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Utgifter	20	20,5	0,5
Inkomster			
Netto	20	20,5	0,5

Kommentar

Årets investeringar uppgår till 20,5 miljoner kronor, vilket innebär ett mindre överskridande av tilldelad investeringsbudget på 20 miljoner.

En betydande del av nyinvesteringarna är hänförliga till uppstarten av nya verksamheter, där det nya äldreboendet Furillen är den största enskilda posten på drygt 5 miljoner kronor. Satsningen på digitala lås har fortsatt och 4,8 miljoner kronor har investerats i lås under 2023.

Ekonomiskt utfall per verksamhet

Årets resultat, tkr

	Bokslut 2022	Internbudget 2023	Utfall 2023
Förvaltningsledning och stabsenheter	14 243	140 795	13 537
Myndig	4 008	43 610	1 188
Förvaltningsgemensamt	74 997	67 361	17 297
VO 1 Vårdboende och matomsorg	-7 064	861 195	-20 404
VO 2 Hemvård och korttid	8 013	327 685	-4 131
VO 3 LSS-boende och HAB-team	-12 470	296 599	-9 287
VO 4 LSS DV, pers.ass, korttid och tillsyn	673	180 700	-1 176
VO 5 Övergripande resurser	1 111	106 700	-1 781
Övriga externa kostnader	-41 951	306 704	10 771
Entreprenader	32 511	192 392	2 734
Intäkter	14 633	-174 900	13 579
Summa	88 704	2 348 841	22 327

Kommentar

Samtliga verksamhetsområden redovisar negativa avvikelser gentemot budget medan övergripande administrativa enheter och övriga övergripande enheter redovisar positiva avvikelser. Utfallet av 2023 års lönerrevision blev högre än budget vilket varit utmanande för verksamheterna att hantera inom budget.

Entreprenader (upphandlade verksamheter) och Övriga externa kostnader (externa placeringar) har tidigare visat stora överskott respektive underskott. Budgeten för dessa enheter har inför 2023 anpassat till förväntat utfall och därmed är avvikelserna från budget lägre.

En analys av respektive verksamhetsområdes ekonomiska utfall framgår av verksamhetsberättelserna som finns bilaga till detta årsbokslut.